

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

NEWCHALLENGES

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ & ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Η ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΠΡΟΤΥΠΟΥ ISO 45001:2018

ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ -

ΝΕΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Ιγνάτιος Λίτσας
Χημικός Μηχανικός, MBA
Σύμβουλος Επιχειρήσεων

NEWCHALLENGES

Θέματα

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

- Στοιχεία υγείας & ασφάλειας στην εργασία
- Νέο διεθνές πρότυπο υγείας & ασφάλειας στην εργασία

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Σύμφωνα με τις στατιστικές του Διεθνούς Οργανισμού Εργασίας (International Labor Organization – ILO), περισσότεροι από **6.000** άνθρωποι πεθαίνουν καθημερινά από ατυχήματα που σχετίζονται με την εργασία τους. Οι θάνατοι αυτοί ξεπερνούν τα **2.2 εκατομμύρια ετησίως**.

Το διεθνές Ινστιτούτο Επαγγελματικής Ασφάλειας και Υγείας, IOSH, εκτιμά ότι συμβαίνουν **660.000** θάνατοι το χρόνο, ως αποτέλεσμα των καρκίνων, που αποδίδονται σε εργασιακούς παράγοντες.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Αύξηση στη συχνότητα των εργατικών δυστυχημάτων παρατηρήθηκε στην Ελλάδα την διετία 2015 και 2016 σε σχέση με το 2009, σύμφωνα με τα νεότερα στοιχεία της Eurostat, αν και η χώρα μας παραμένει σταθερά στις καλύτερες θέσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Στην Ελλάδα, το 2016 καταγράφηκαν **1,93 θανατηφόρα** περιστατικά ανά 100.000 εργαζόμενους, ενώ το προηγούμενο έτος η συχνότητα ήταν ακόμα μεγαλύτερη: 2,44.

Στον αντίποδα το 2009, λίγο μετά το ξέσπασμα της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης, σημειώθηκαν 0,86 δυστυχήματα ανά 100.000 υπαλλήλους, που ήταν το χαμηλότερο ποσοστό στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στα χρόνια που μεσολάβησαν η υψηλότερη συχνότητα που καταγράφηκε στην χώρα μας ήταν 1,39, το 2011.

Σε καμία χρονιά πάντως η Ελλάδα δεν βρέθηκε στις ψηλές θέσεις ανάμεσα στα 28 κράτη-μέλη της ΕΕ, που σημαίνει ότι παρά την κρίση δεν φαίνεται να υπήρξε μεγάλη διολίσθηση στις συνθήκες ασφαλείας στην εργασία.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Στο σύνολο της ΕΕ το 2016 σημειώθηκαν 3.182 δυστυχήματα σε χώρους εργασίας, που αναλογεί σε 2,2 συμβάντα ανά εκατό χιλιάδες εργαζόμενους. Πρόκειται για ελαφρά πτώση σε σχέση με την συχνότητα 2,2 που είχε διαπιστωθεί το 2009.

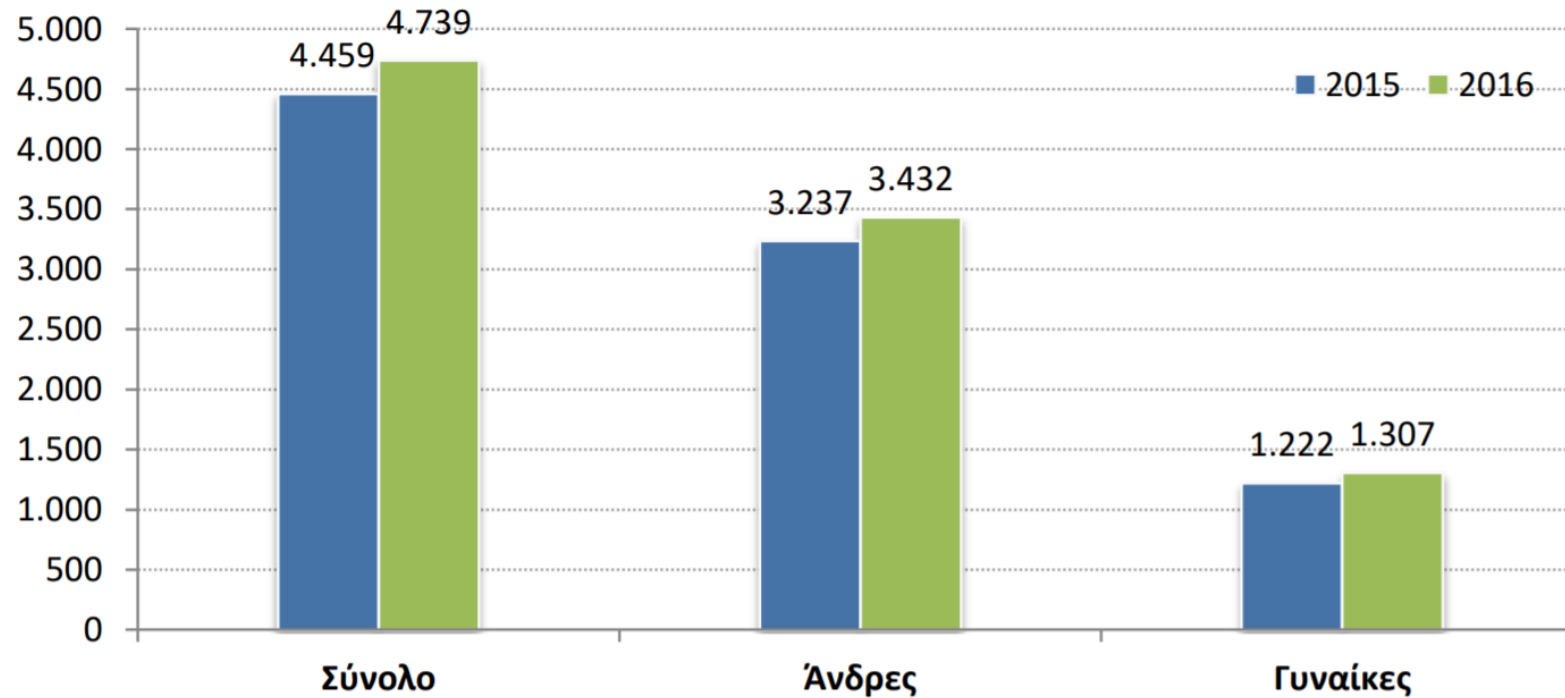
Το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρήθηκε στην Ολλανδία (0,7).

Ακολούθησαν Γερμανία (1,1) και Σουηδία (1,2). Η μεγαλύτερη συχνότητα διαπιστώθηκε στο Λουξεμβούργο, με σχεδόν 11 εργασιακά δυστυχήματα ανά 100.000 εργαζόμενους. Ακολούθησε η Ρουμανία με 6,11.

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Γράφημα 1. Εργατικά ατυχήματα κατά φύλο, 2015 και 2016

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

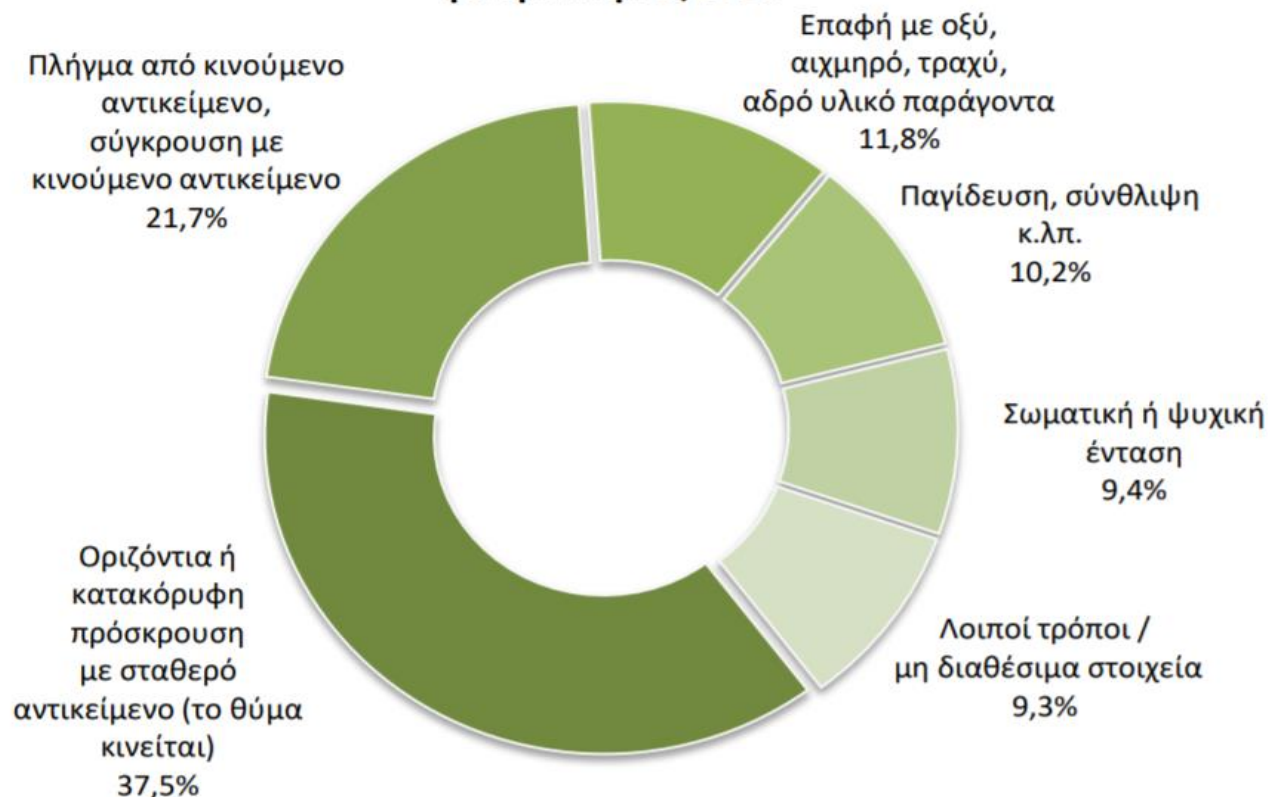
Γράφημα 2. Ποσοστιαία (%) κατανομή θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων κατά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας της τοπικής μονάδας που συνέβη το ατύχημα, 2016

Στοιχεία υγείας & ασφάλειας

Γράφημα 3. Κατανομή εργατικών ατυχημάτων κατά επαφή – τρόπο τραυματισμού, 2016

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Δράσεις - υγείας & ασφάλειας στην εργασία

Εκστρατεία με τίτλο «Ασφαλείς και Υγιείς Χώροι Εργασίας — Διαχείριση επικίνδυνων ουσιών»

2018-2019, η οποία διοργανώνεται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (EU-OSHA).

Στόχος της εκστρατείας είναι να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση για τους κινδύνους που προκαλούνται από επικίνδυνες ουσίες στους χώρους εργασίας και να προαχθεί νοοτροπία πρόληψης των κινδύνων με στόχο την εξάλειψη και όπου αυτό δεν είναι δυνατό, την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινδύνων.

Επισκεφτείτε τον δικτυακό τόπο της εκστρατείας (<https://healthy-workplaces.eu>) για να βρείτε μεγάλη ποικιλία υλικού, σχεδιασμένου να σας βοηθήσει να προωθήσετε και να υποστηρίξετε την εκστρατεία.

Δράσεις - υγείας & ασφάλειας στην εργασία

Η παρουσία επικίνδυνων ουσιών είναι πιο συχνή από ό,τι συνήθως πιστεύουμε

Σύμφωνα με την έρευνα ESENER-2, οι τομείς στους οποίους αναφέρθηκε από τις επιχειρήσεις ιδιαίτερα υψηλή συχνότητα παρουσίας επικίνδυνων ουσιών περιλαμβάνουν τους εξής ⁽³⁾:

Γεωργία, δασοκομία και αλιεία	62 %
Μεταποίηση	52 %
Κατασκευές, διαχείριση απορριμμάτων, υδροδότηση και ηλεκτροδότηση	51 %

Επιπλέον, υπάρχουν νέα αποδεικτικά στοιχεία ότι οι εργαζόμενοι σε αναπτυσσόμενους

κλάδους, όπως η κοινωνική μέριμνα και η περίθαλψη, οι μεταφορές, τα απορρίμματα και η ανακύκλωση, μπορεί να αντιμετωπίζουν υψηλά επίπεδα έκθεσης σε επικίνδυνες ουσίες. Σε όλους τους κλάδους εντοπίζονται τυπικά εργασιακά καθήκοντα που συχνά συνεπάγονται έκθεση σε επικίνδυνες ουσίες, όπως στην παρασκευή τροφίμων (καντίνες, υπηρεσίες τροφοδοσίας κ.λπ.), την καθαριότητα και τη συντήρηση. Ωστόσο, κανένας κλάδος δεν είναι εντελώς απαλλαγμένος από επικίνδυνες ουσίες και είναι ζωτικής σημασίας να αξιολογούν οι εργοδότες τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι εργαζόμενοί τους.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Δράσεις - υγείας & ασφάλειας στην εργασία

Μελέτη περίπτωσης:

Συχνά υποθέτει κανείς ότι ο όρος «επικίνδυνες ουσίες» αφορά μόνο επικίνδυνες χημικές ουσίες.

Ωστόσο, η περίπτωση μιας μαγείρισσας σε σχολείο της Βρετανίας, η οποία έλαβε σημαντική αποζημίωση αφότου εμφάνισε σοβαρά αναπνευστικά προβλήματα εξαιτίας της χρήσης αλευριού κατά την εργασία της, δείχνει ότι όλα τα είδη ουσιών μπορεί να είναι επικίνδυνα υπό ορισμένες συνθήκες. Καταδεικνύει επίσης ότι το κόστος που συνεπάγεται η έλλειψη αναγνώρισης των κινδύνων και προστασίας των εργαζομένων από τις επικίνδυνες ουσίες στους χώρους εργασίας μπορεί να είναι πολύ υψηλό.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Δράσεις - υγείας & ασφάλειας στην εργασία

Μελέτη περίπτωσης:

Η εργαζόμενη ήταν 46 ετών, μαγείρισσα σε σχολείο και έφτιαχνε στο πλαίσιο της εργασίας της ζύμη για ψωμί με τη χρήση ενός μεγάλου μίξερ, σε μια μικρή και ανεπαρκώς αεριζόμενη κουζίνα. Δεν είχε ληφθεί κανένα μέτρο προστασίας της από τους κινδύνους που προκαλεί η εισπνοή σκόνης αλευριού. Εμφάνισε τόσο σοβαρά αναπνευστικά προβλήματα, που μόλις ήταν σε θέση να περπατήσει, και έπρεπε να κοιμάται σε καθιστή θέση. Διαγνώστηκε με οξείας μορφής άσθμα.

Με τη βοήθεια του σωματείου της, η εργαζόμενη κατέθεσε αγωγή αποζημίωσης. Το τοπικό συμβούλιο, το οποίο διοικούσε το σχολείο, παραδέχτηκε ότι δεν είχε λάβει μέτρα για την προστασία της. Το συμβούλιο κλήθηκε να καταβάλει αποζημίωση 200 000 GBP.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Νέο πρότυπο υγεία & ασφάλειας

Το ISO 45001:2018 είναι το νέο διεθνές πρότυπο για τη διαχείριση της Υγείας και Ασφάλειας στην Εργασία (OH&S) και θα αντικαταστήσει το υφιστάμενο πρότυπο OHSAS 18001.

Η πιστοποίηση της επιχείρησης σύμφωνα με το πρότυπο ISO 45001:2018 είναι προαιρετική. Αναφέρουμε τα οφέλη για τους εργαζόμενους και την επιχείρηση στο τέλος της εισήγησής μας.

Ιστορικό

- **Πρότυπο OHSAS 18001. Είναι το πιο διαδεδομένο. Πρωτοεκδόθηκε το 1999.**

Το πρότυπο BS OHSAS 18001 Εκδόθηκε το 1999

Το πρώτο Σύστημα Διαχείρισης Ασφάλειας και Υγείας που εφαρμόστηκε σε όλη την υφήλιο – Τουλάχιστον το πιο διαδεδομένο

Έγινε επανέκδοση το 2007

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Λόγοι αλλαγής προτύπου

- ✓ Τα διεθνή πρότυπα είναι σημαντικά επειδή βοηθούν στην οικοδόμηση συναίνεσης και κατά συνέπεια να παρέχουν ένα διεθνώς αναγνωρισμένο σημείο αναφοράς.
- ✓ Περισσότεροι οργανισμοί και εταιρείες αρχίζουν να έχουν εμπορικές σχέσεις μεταξύ τους, και να συνεργάζονται έξω από τα στενά όρια των χωρών τους.
- ✓ Ενίσχυση της ικανότητας των οργανισμών να ικανοποιούν τις απαιτήσεις των εργαζομένων
- ✓ Διασφάλιση ότι το νέο πρότυπο αντανακλά τις απαιτήσεις όλων των ενδιαφερομένων μερών και των εργαζομένων
- ✓ Διασύνδεση με άλλα συστήματα διαχείρισης (π.χ. ISO 9001, ISO 14001)

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Κύριες αλλαγές – νέες προοπτικές

- ✓ **Πλαίσιο οργάνωσης**: απαιτεί να γίνεται εξέταση ευρύτερων θεμάτων, όπως για παράδειγμα η αλυσίδα εφοδιασμού, η τοπική κοινωνία, οι πολιτιστικές, κοινωνικές, πολιτικές, νομικές, τεχνολογικές, οικονομικές συνθήκες και νομικές ρυθμίσεις διακυβέρνησης.
- ✓ **Ανώτατη Διεύθυνση** (περιλαμβάνει την ηγεσία της επιχείρησης): πρέπει να αναλάβει ευδιάκριτα ενεργό ρόλο, όπως για παράδειγμα τον καθορισμό της πολιτικής κατεύθυνσης, την προώθηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης, την προώθηση της καλλιέργειας θετικής κουλτούρας, την διαφάνεια και την ενημέρωση όλου του προσωπικού και των συνεργατών.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Κύριες αλλαγές – νέες προοπτικές

- ✓ **Συμμετοχή των εργαζομένων**: απαιτεί η ηγεσία των επιχειρήσεων/οργανισμών να παίρνουν μέτρα διασφάλισης της ενεργούς συμμετοχής μη διευθυντικών (απλών υπαλλήλων) στην επίτευξη των στόχων του ΣΔ ΕΑ&Υ.
- ✓ **Ιεράρχηση ελέγχου**: δίνεται επίσης έμφαση ο έλεγχος των εργαζομένων να περιλαμβάνει διάφορα στάδια, από το επίπεδο του σχεδιασμού μέχρι και της λειτουργίας, έτσι ώστε τα προβλήματα να εντοπίζονται και όπου είναι δυνατό να μπορούν να εξαλειφθούν (design-out) στο αρχικό στάδιο του σχεδιασμού.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Κύριες αλλαγές – νέες προοπτικές

- ✓ **Κατάσταση συμμόρφωσης:** Πρέπει να ακολουθείται μια αποτελεσματική διαδικασία για να εξασφαλίζεται ότι ακολουθούνται οι πιο πρόσφατες νομικές και άλλες σχετικές απαιτήσεις και ότι ελέγχεται συνεχώς το ότι η επιχείρηση συμμορφώνεται με αυτές.
- ✓ **Εργολάβοι / προμηθευτές:** περιλαμβάνει την προμήθεια προϊόντων και υπηρεσιών καθώς και την εξωτερική ανάθεση (outsourcing), αναγνωρίζοντας την ανάγκη για ανάπτυξη σε αυτές τις δραστηριότητες σχετικών διαδικασιών για τη διαχείριση των θεμάτων EA&Y. **Η επιχείρηση είναι δηλαδή υπεύθυνη να ακολουθούνται διαδικασίες υγείας και ασφάλειας και από τους υπεργολάβους.**

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Κύριες αλλαγές – νέες προοπτικές

- ✓ **Αναγνώριση Ρίσκου**: Ο όρος 'Αναγνώριση Κινδύνων' (Hazard Identification) έχει αντικατασταθεί από τον όρο 'Αναγνώριση Ρίσκου' (Risk Identification) ώστε να καλύπτει ένα ευρύτερο πεδίο.

Κίνδυνος (hazard): πηγή, κατάσταση ή ενέργεια με πιθανή συνέπεια τον τραυματισμό ή ασθένεια εργαζομένου (πχ Χημικό, Ηλεκτροπληξία)

Διακινδύνευση (risk): επίδραση της αβεβαιότητας στην επίτευξη των στόχων για την ΥΑΕ. (πχ Χρήση χημικού από μη εκπαιδευμένο προσωπικό, Ρίσκο μη ύπαρξης περιοδικού ελέγχου ηλεκτρολογικής εγκατάστασης)

Η **επίδραση** είναι η απόκλιση από το αναμενόμενο αποτέλεσμα – θετική ή αρνητική. Η διακινδύνευση συχνά εκφράζεται σύμφωνα με το συνδυασμό των **συνεπειών** του συμβάντος (συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών συνθηκών) και της σχετικής «πιθανότητας εμφάνισης». **Πιθανότητα εμφάνισης σημαντικού κινδύνου ή έκθεσης σε σημαντικό κίνδυνο.**

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Κύριες αλλαγές – νέες προοπτικές

- ✓ **Key Performance Indicators – KPIs:** Το νέο πρότυπο έχει σαφέστερη απαίτηση ως προς παρακολούθηση της επίδοσης του συστήματος μέσω της θέσπισης, χρήσης και παρακολούθησης Κύριων Δεικτών Επίδοσης – ΚΔΕ
- ✓ **Ευκαιρία της Υγείας και της Ασφάλειας στην Εργασία:** Ευκαιρία της ΥΑΕ είναι η περίπτωση ή σύνολο περιπτώσεων που μπορεί να οδηγούν στη βελτίωση των επιδόσεων της ΥΑΕ
- ✓ **Τέλος, η συνεχής βελτίωση** είναι μια ουσιαστική απαίτηση. Στο νέο πρότυπο συνδέεται η βελτίωση της υγείας και της ασφάλειας με ευκαιρίες βελτίωσης της ίδιας της επιχείρησης. Έτσι πείθεται και η διοίκηση της επιχείρησης ότι το σύστημα διαχείρισης της υγείας και της ασφάλειας είναι χρήσιμο και ωφέλιμο και για αυτήν.

NEWCHALLENGES

Νέοι Ορισμοί

Το νέο πρότυπο περιλαμβάνει τους ορισμούς της συμμετοχής και της διαβούλευσης.

Συμμετοχή:

Ενεργός συμμετοχή στη λήψη αποφάσεων

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η συμμετοχή περιλαμβάνει τη δέσμευση των επιτροπών υγείας και ασφάλειας και των εκπροσώπων των εργαζομένων, όπου υφίστανται.

Διαβούλευση:

Αναζήτηση απόψεων πριν την λήψη απόφασης

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Η διαβούλευση περιλαμβάνει τη δέσμευση των επιτροπών υγείας και ασφάλειας και των εκπροσώπων των εργαζομένων, όπου υφίστανται.

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Η Συμμετοχή - Διαβούλευση των εργαζομένων στην υγεία και την ασφάλεια είναι μια αμφίδρομη διαδικασία, κατά την οποία οι εργοδότες και οι εργαζόμενοι/εκπρόσωποι των εργαζομένων τους:

- συζητούν μεταξύ τους
- λαμβάνουν αμοιβαία υπόψη τις ανησυχίες τους
- ζητούν και ανταλλάσσουν απόψεις και πληροφορίες
- συζητούν εγκαίρως τα προβλήματα
- εξετάζουν κάθε άποψη που εκφράζεται
- λαμβάνουν από κοινού αποφάσεις
- επιδεικνύουν αμοιβαία εμπιστοσύνη και σεβασμό.

NEWCHALLENGES

Σχεδιασμός

This project is funded by the DG Employment, Social Affairs & Inclusion of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

NEWCHALLENGES

Σχεδιασμός

This project is funded by the DG Employment, Social Affairs & Inclusion of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

NEWCHALLENGES

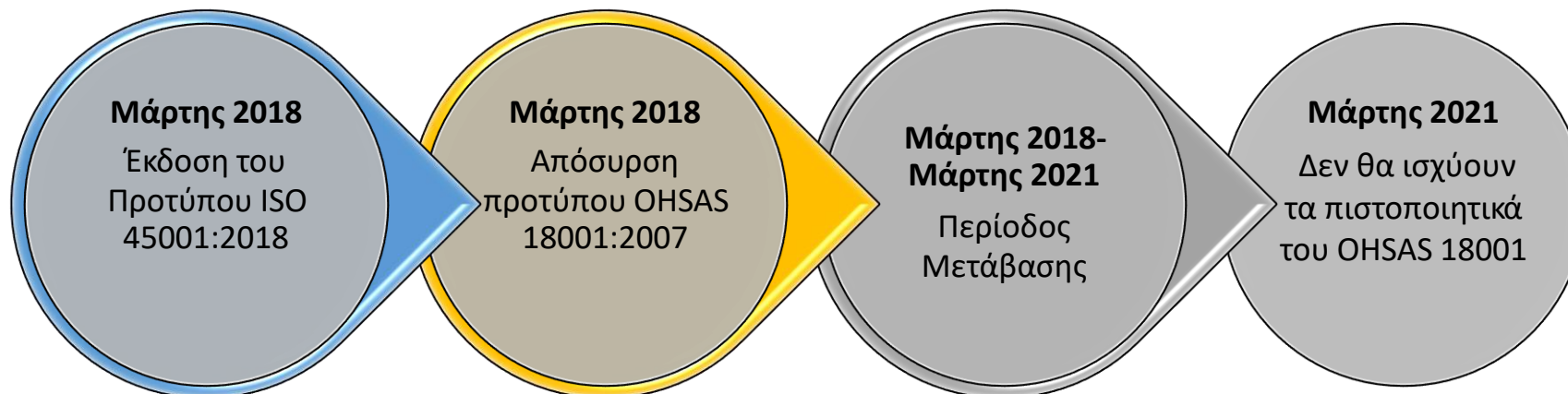

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

ΔΒΕΣ
Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Χρονοδιάγραμμα εφαρμογής

- ✓ Το πρότυπο περιλαμβάνει μεταβατική περίοδο 4 χρόνων από τη θέσπισή του το Μάρτιο του 2018 μέχρι την πλήρη εφαρμογή το Μάρτη του 2021.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Οφέλη εφαρμογής

Μερικά από τα οφέλη της εφαρμογής του προτύπου ISO 45001 είναι:

- Η αυξημένη **δυνατότητα πρόβλεψης ατυχημάτων και επαγγελματικών ασθενειών** και η αποσόβησή τους. Η μείωση της απουσίας του προσωπικού από την εργασία λόγω ατυχημάτων και η **αύξηση της παραγωγικότητας**.
- Η **ενδυνάμωση της αίσθησης ασφάλειας** στους εργαζομένους και η αύξηση της επαγγελματικής αφοσίωσης
- Η **μείωση του κόστους αποζημιώσεων** και αποκατάστασης ατυχημάτων
- Η **δημιουργία κοινής κουλτούρας** σε όλη την επιχείρηση που βασίζεται στη λογική των **“Καλών Πρακτικών”**
- Η **Συμμόρφωση της επιχείρησης** με την ισχύουσα νομοθεσία σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.
- Η **δημιουργία σχεδίου διαχείρισης κρίσεων** και η προετοιμασία για τη διαχείριση ενός ατυχήματος σε λειτουργικό, εμπορικό και νομικό επίπεδο πριν αυτό συμβεί

Η **πιστοποίηση** σύμφωνα με το πρότυπο ISO 45001 θα αποδείξει προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη ότι στην επιχείρησή σας λαμβάνεται σοβαρά υπόψη η Υγεία και η Ασφάλεια των εργαζομένων.

NEWCHALLENGES

This project is funded by
the DG Employment,
Social Affairs & Inclusion
of the European Union

Ομοσπονδία Βιομηχανικών
Εργατοϋπαλληλικών Σωματείων

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!